

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE DLA ZAJĘĆ

Kierunek: **Filozofia**

Poziom studiów: **Studia drugiego stopnia**

Nazwa zajęć: **Estetyki świata współczesnego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie najważniejsze pojęcia z historii sztuki
2. Student zna i rozumie najważniejsze problemy historii kultury wizualnej
3. Student zna i rozumie najważniejsze sposoby interpretowania dzieł sztuki
4. Student zna i rozumie światopoglądowe konteksty wybranych praktyk artystycznych
5. Student zna i rozumie estetyczne konteksty kultury popularnej

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wykrywać złożone zależności odnoszące się do najważniejszych pojęć z historii sztuki
2. Student potrafi wykrywać złożone zależności odnoszące się do najważniejszych problemów historii kultury wizualnej
3. Student potrafi wykrywać złożone zależności odnoszące się do najważniejszych sposobów interpretowania dzieł sztuki
4. Student potrafi wykrywać złożone zależności odnoszące się do światopoglądowych kontekstów wybranych praktyk artystycznych
5. Student potrafi wykrywać złożone zależności odnoszące się do estetycznych kontekstów kultury popularnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do wykorzystania zdobytej na wykładzie wiedzy i nabytych umiejętności do wykorzystania ich w życiu społecznym

Treści programowe dla zajęć:

Omówienie najważniejszych pojęć z historii sztuki
Prezentacja najważniejszych problemów historii kultury wizualnej
Interpretowanie wybranych dzieł sztuki
Omówienie światopoglądowych treści wybranych praktyk artystycznych
Analiza fenomenu współczesnej kultury wizualnej

Nazwa zajęć: **Posthumanizm**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie podstawowe nurty posthumanizmu krytycznego i transhumanizmu
2. Student zna i rozumie podstawowe zagadnienia posthumanizmu wobec nauk o życiu i nauk o ziemi
3. Student zna i rozumie podstawowe zagadnienia ontologiczne i etyczne dotyczące relacji ludzi z istotami pozaludzkimi (zwierzęta, grzyby, rośliny, drobnoustroje) oraz przyrody ożywionej z nieożywioną.

w zakresie umiejętności:

1. Student(ka) potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do samodzielnego formułowania sądów w zakresie posthumanistycznej ontologii i etyki
2. Student(ka) umie samodzielnie przygotować i przedstawić projekt badawczy w zakresie posthumanizmu krytycznego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do podejmowania działań inspirowanych zdobytą podczas wykładu wiedzą oraz prowadzenia działań badawczych związanych z zagadnieniami odnoszącymi się do posthumanizmu.

Treści programowe dla zajęć:

Główne pojęcia oraz historyczny kontekst określający pole badań "po Człowieku", "po Humanizmie".
Posthumanizm krytyczny: poza antropocentryzm (zoe/bios)
Symbiotyczna planeta – ujęcie filozofii środowiskowej.
Fitofilozofia, czyli ontologia roślinnego życia.
Podstawowe zagadnienia błękitnej humanistyki w ujęciu ontologicznym, etycznym i epistemologicznym.
Nieorganiczni inni – filozofia przyrody nieożywionej w kontekście zagadnień kryzysu środowiskowego
Posthumanizm technoentuzjastyczny: transhumanizm i nadzieja na nieśmiertelność

Nazwa zajęć: **Język angielski 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi na znane tematy, które dotyczą bieżących wydarzeń opartych na wiedzy ogólnej
2. potrafi poprawnie stosować reguły gramatyki w mowie i piśmie. Poszerza umiejętność korzystania ze słowników jednojęzycznych i dwujęzycznych
3. umie porozumiewać się w miarę płynnie i spontanicznie oraz brać czynny udział w dyskusji i rozmowie na tematy ogólnie znane
4. potrafi rozmawiać na tematy związane z aktywnością zawodową i kierunkiem studiów
5. czyta artykuły i reportaże, ogląda filmy dotyczące znanych problemów współczesnego świata, oraz potrafi zrozumieć prezentowane w nich argumenty i opinie
6. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych
7. potrafi opisać zjawiska społeczne w sposób ogólny i szczegółowy oraz opracować prezentację

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do oceny własnych umiejętności językowych oraz rozumie konieczność stałego ich doskonalenia

Treści programowe dla zajęć:

Print Revolution vs. Artificial world of Internet
Classifying products
Heredity versus Environment
Urbanization
Definition of Culture
The Voting Paradox
Classifying products 2
Kuhn's Legacy
Genetic Modification
Cultural Significance of Social Appraisals
Independence as a State of Mind

Nazwa zajęć: **Język angielski 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi na znane tematy, które dotyczą bieżących wydarzeń opartych na wiedzy ogólnej
2. potrafi poprawnie stosować reguły gramatyki w mowie i piśmie. Poszerza umiejętność korzystania ze słowników jednojęzycznych i dwujęzycznych
3. umie porozumiewać się w miarę płynnie i spontanicznie oraz brać czynny udział w dyskusji i rozmowie na tematy ogólnie znane
4. potrafi rozmawiać na tematy związane z aktywnością zawodową i kierunkiem studiów
5. czyta artykuły i reportaże, ogląda filmy dotyczące znanych problemów współczesnego świata, oraz potrafi zrozumieć prezentowane w nich argumenty i opinie
6. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych
7. potrafi opisać zjawiska społeczne w sposób ogólny i szczegółowy oraz opracować prezentację

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do oceny własnych umiejętności językowych oraz rozumie konieczność stałego ich doskonalenia

Treści programowe dla zajęć:

Print Revolution vs. Artificial world of Internet
Classifying products
Heredity versus Environment
Urbanization
Definition of Culture
The Voting Paradox
Classifying products 2
Kuhn's Legacy
Genetic Modification
Cultural Significance of Social Appraisals

Independence as a State of Mind

Nazwa zajęć: **Język niemiecki 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy w języku niemieckim, prezentować i argumentować swoje stanowisko na tematy związane z badaniami filozoficznymi
2. potrafi czytać ze zrozumieniem niemieckojęzyczne artykuły naukowe i popularnonaukowe dotyczące dziedziny filozofii oraz analizować ich treść.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub video w języku niemieckim na tematy związane z socjologią, na poziomie ogólnym, jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych w języku niemieckim.
5. potrafi przygotować w oparciu o literaturę w języku niemieckim i przedstawić prezentację dotyczącą wybranego przez siebie zagadnienia.

Treści programowe dla zajęć:

Słownictwo w zakresie zgodnym z wymogami określonymi dla poziomu B2+

Fenomeny gramatyczne w języku niemieckim zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 plus
Adekwatne słownictwo i fenomeny gramatyczne objęte treściami kształcenia i niezbędne do produkowania wypowiedzi ustnych z uwzględnieniem języka specjalistycznego
Zasady oraz środki wyrazy właściwe dla produkowania wypowiedzi pisemnych przewidzianych dla poziomu B2 plus, takich jak: korespondencja , teksty naukowe, teksty specjalistyczne

Nazwa zajęć: **Język niemiecki 2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy w języku niemieckim, prezentować i argumentować swoje stanowisko na tematy związane z badaniami filozoficznymi
2. potrafi czytać ze zrozumieniem niemieckojęzyczne artykuły naukowe i popularnonaukowe dotyczące dziedziny filozofii oraz analizować ich treść.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub video w języku niemieckim na tematy związane z socjologią, na poziomie ogólnym, jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych w języku niemieckim.
5. potrafi przygotować w oparciu o literaturę w języku niemieckim i przedstawić prezentację dotyczącą wybranego przez siebie zagadnienia.

Treści programowe dla zajęć:

Słownictwo w zakresie zgodnym z wymogami określonymi dla poziomu B2+

Fenomeny gramatyczne w języku niemieckim zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 plus
Adekwatne słownictwo i fenomeny gramatyczne objęte treściami kształcenia i niezbędne do produkowania wypowiedzi ustnych z uwzględnieniem języka specjalistycznego
Zasady oraz środki wyrazy właściwe dla produkowania wypowiedzi pisemnych przewidzianych dla poziomu B2 plus, takich jak: korespondencja , teksty naukowe, teksty specjalistyczne

Nazwa zajęć: **Historiozoficzne interpretacje współczesności**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie najważniejsze typy substancjalnej filozofii historii (filozofii dziejów/historiozofii)
2. Zna i rozumie podstawowe okresy w rozwoju filozofii dziejów/historiozofii
3. Zna i rozumie podstawowe typy wyjaśniania stosowane w filozofii historii/historiozofii
4. Zna i rozumie główne teorie wyjaśniające rozwój kapitalizmu (Marks/Weber/Wallerstein) i potrafi przedstawić różnice wyróżnionymi podejściami
5. Zna i rozumie główne teorie wyjaśniające powstanie i rozwój realnego socjalizmu/komunizmu (Djilas, Walicki, Nowak) i potrafi przedstawić różnice wyróżnionymi podejściami
6. Zna i rozumie główne teorie globalizacji, kryzysu demokracji liberalnej i rozwoju populizmu

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zidentyfikować najważniejsze typy substancjalnej filozofii historii (filozofii dziejów/historiozofii)
2. Potrafi scharakteryzować podstawowe okresy w rozwoju filozofii dziejów/ historiozofii
3. Potrafi scharakteryzować podstawowe typy wyjaśniania stosowane w filozofii historii/ historiozofii

4. Potrafi scharakteryzować główne teorie wyjaśniające rozwój kapitalizmu (Marks/Weber/Wallerstein) i przedstawić różnice wyróżnionymi podejściami
5. Potrafi scharakteryzować główne teorie wyjaśniające powstanie i rozwój realnego socjalizmu/komunizmu (Djilas, Walicki, Nowak) i potrafi przedstawić różnice wyróżnionymi podejściami
6. Potrafi scharakteryzować główne teorie globalizacji, kryzysu demokracji liberalnej i wzrostu populizmu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do wykorzystania posiadanej wiedzy i umiejętności w celu identyfikowania najważniejszych typów substancjalnej filozofii historii (filozofii dziejów/historiozofii)
2. Jest gotów do wykorzystania posiadanej wiedzy i umiejętności w celu charakteryzowania podstawowych okresów w rozwoju filozofii dziejów/ historiozofii
3. Jest gotów do wykorzystania posiadanej wiedzy i umiejętności w celu charakteryzowania podstawowych typów wyjaśniania stosowanego w filozofii historii/ historiozofii
4. Jest gotów do wykorzystania posiadanej wiedzy i umiejętności w celu charakteryzowania głównych teorii wyjaśniających rozwój kapitalizmu (Marks/Weber/Wallerstein) i przedstawić różnice wyróżnionymi podejściami
5. Jest gotów do wykorzystania posiadanej wiedzy i umiejętności w celu charakteryzowania głównych teorii wyjaśniających powstanie i rozwój realnego socjalizmu/komunizmu (Djilas, Walicki, Nowak) oraz przedstawić różnice pomiędzy wyróżnionymi podejściami
6. Jest gotów do wykorzystania posiadanej wiedzy i umiejętności w celu charakteryzowania głównych koncepcji opisujących proces globalizacji i kryzysu demokracji liberalnej

Treści programowe dla zajęć:

Najważniejsze typy substancjalnej filozofii historii (filozofii dziejów/historiozofii) i ich krytyka)
Podstawowe okresy i najważniejsze postaci w rozwoju europejskiej filozofii dziejów
Geneza i rozwój kapitalizmu
Narodziny demokracji w świecie zachodnim
Geneza, rozwój oraz upadek systemów realnego socjalizmu
Globalizacja, kryzys demokracji liberalnej i rozwój populizmu

Nazwa zajęć: **Współczesne teorie krytyczne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Rozumie i potrafi posługiwać się w praktyce wyobraźnią socjologiczną. Potrafi w praktyce prowadzić odnoszącą się do wyobraźni socjologicznej analizę krytyczną
2. Rozumie czym jest wiedza usytuowania i potrafi stosować analizę usytuowaną w praktyce
3. Zna dorobek teorii krytycznych z zakresu: teorii feministycznej, post-kolonializmu i myśli marksistowskiej i postmarksistowskiej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi posługiwać się w praktyce wyobraźnią socjologiczną. Potrafi w praktyce prowadzić odnoszącą się do wyobraźni socjologicznej analizę krytyczną
2. Potrafi prowadzić krytykę z pozycji feministycznych, postkolonialnych i klasowych
3. Potrafi krytycznie odnieść się do przejawów racjonalności instrumentalnej. Potrafi zrekonstruować negatywne konsekwencje technokracji.
4. Potrafi wykrywać ideologiczne i hegemoniczne strategie komunikacyjne. Potrafi krytycznie dekonstruować i podważać konsensus komunikacyjny

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Ma zdolność i kompetencje pozwalające na aktywny, krytyczny udział w aktywnościach związanych z aktywnością w życiu publicznym. Ma kompetencję pozwalające na ocenę krytyczną marszy, demonstracji pikiet i innych przejawów aktywności obywatelskiej. Śledzi tego typu wydarzenie i o nich dyskutuje.
2. Bierze zaangażowany udział w debatach publicznych, Dyskutuje na aktualne tematy w internecie (w tym w blogosferze, mediach społecznościowych, publicyście)

Treści programowe dla zajęć:

Filozofia a socjologia krytyczna i dziedzictwo C. Wrighta Millsa.
Rola humanistyki i intelektualistów we współczesnym świecie. Zmieniające się role intelektualistów wobec przemian w obrębie pola akademickiego i transformacji systemu uniwersyteckiego.
Rewolucja Październikowa i jej dziedzictwo.

Rewolta kontrkulturowa 1968 roku i jej powiązanie z teorią krytyczną i Szkołą Frankfurcką.
Koncepcja wiedzy usytuowanej.

Teoria hegemonii kulturowej A. Gramsciego, jej rozwinięcie w ramach studiów kulturowych (S. Hall). Współczesne teorie feministyczne. Teoria postkolonialna i teoria nowoczesnego systemu-świata. Pierre Bourdieu i jego filozoficzno-socjologiczna analiza klasowa społeczeństwa. Zna pojęcia: antropocen i kapitałocen. Potrafi dyskutować na temat antropogenicznych zmian klimatu i ich konsekwencji.

Nazwa zajęć: **Translatorium**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie typowe problemy związane z przekładem tekstu
2. Zna i rozumie konieczność odpowiedniego przygotowania do translacji tekstu filozoficznego skoncentrowanego na problematyce etycznej
3. Zna i rozumie konieczność wyrobienia nawyku wnikliwej oceny tłumaczenia oraz kompetencji tłumacza
4. Zna i rozumie właściwe sposoby konstrukcji oraz edycji tekstu tłumaczonego w programach typu Microsoft Word, jego poprawne i efektywne formatowanie oraz przystosowywanie do wymogów edycyjnych w polskich i zagranicznych wydawnictwach
5. Zna i rozumie rolę znajomości tekstów anglojęzycznych w badaniach własnych

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wykorzystać zdobytą podczas zajęć wiedzę do samodzielnego tłumaczenia tekstu naukowego z języka angielskiego na język polski (i/lub odwrotnie)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do podejmowania działań inspirowanych zdobytą podczas zajęć wiedzą i umiejętnościami

Treści programowe dla zajęć:

Przedstawienie typowych problemów związanych z przekładem tekstu (zachowanie stylu wypowiedzi, oddanie w języku polskim wyrażen idiomatycznych, problem interpretacji w pracy tłumacza, problem przekładu jako zagadnienie ściśle filozoficzne)

Zrozumienie konieczności odpowiedniego przygotowania do translacji tekstu filozoficznego (badanie źródeł poprzez zdobytą w czasie zajęć umiejętność wyszukiwania źródeł za pośrednictwem Internetu przy wykorzystaniu współczesnych narzędzi technologicznych; umiejętność korzystania z dostępnych w Internecie translatorów wraz z rozpoznaniem jakości tłumaczonych słów/fraz/zdań/idiomów; rozpoznawanie wiarygodnych i naukowo wartościowych wirtualnych baz artykułów/książek/innych prac naukowych z zakresu badanej dziedziny; znajomość kontekstu filozoficznego tłumaczonego tekstu; zapoznanie z konieczną do przygotowania rzetelnego tłumaczenia literaturą pokrewną; zapoznanie z dotychczasową tradycją terminologiczną tłumaczonego tekstu w ramach konkretnego obszaru filozofii lub danego autora)

Wyrobienie nawyku wnikliwej oceny tłumaczenia oraz kompetencji tłumacza; poszukiwania w bibliotekach oraz źródłach internetowych informacji o języku oryginału oraz sięganie do tekstu oryginalnego w celu weryfikacji terminologii

Przedstawienie właściwych sposobów konstrukcji oraz edycji tekstu tłumaczonego w programach typu Microsoft Word, jego poprawne i efektywne formatowanie oraz przystosowywanie do wymogów edycyjnych w polskich i zagranicznych wydawnictwach (praca na przykładach dostępnych w ramach wolnego dostępu oraz udostępnianych przez UAM baz, jak PRESSto). Studenci na bieżąco w czasie zajęć wyszukują odpowiednie artykuły i wspólnie je analizują za pomocą udostępniania poprzez rzutnik ekranu komputerowego pod kątem konstrukcji czy edycji.

Wytłumaczenie roli znajomości tekstów anglojęzycznych w badaniach własnych, w tym zwrócenie szczególnej uwagi na wyzwania nauki związane z kompetencjami językowymi oraz zrozumienie przydatności samodzielnego tłumaczenia i przygotowywania opracowań tekstu oryginalnego przy wykorzystaniu współczesnych narzędzi technologicznych w pracy filozofa

Dyskusje dotyczące zagadnień przedstawionych na zajęciach oraz praca translatorska wykonywana w oparciu o zalecaną literaturę przedmiotu

Nazwa zajęć: **Język angielski 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi zrozumieć dłuższe wypowiedzi na znane tematy, które dotyczą bieżących wydarzeń opartych na wiedzy ogólnej
2. potrafi poprawnie stosować reguły grama-tyczne w mowie i piśmie. Poszerza umiejętność korzystania ze słowników jednojęzycznych i dwujęzycznych

3. umie porozumiewać się w miarę płynnie i spontanicznie oraz brać czynny udział w dyskusji i rozmowie na tematy ogólnie znane
4. potrafi rozmawiać na tematy związane z aktywnością zawodową i kierunkiem studiów
5. czyta artykuły i reportaże, ogląda filmy dotyczące znanych problemów współczesnego świata, oraz potrafi zrozumieć prezentowane w nich argumenty i opinie
6. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych
7. potrafi opisać zjawiska społeczne w sposób ogólny i szczegółowy oraz opracować prezentację

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa do oceny własnych umiejętności językowych oraz rozumie konieczność stałego ich doskonalenia

Treści programowe dla zajęć:

Print Revolution vs. Artificial world of Internet

Classifying products

Heredity versus Environment

Urbanization

Definition of Culture

The Voting Pradox

Classifying products 2

Kuhn's Legacy

Genetic Modification

Cultural Significance of Social Appraisals

Independence as a State of Mind

Nazwa zajęć: **Filozofia informatyki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe fakty z historii informatyki i główne koncepcje z zakresu filozofii informatyki
2. Posiada wiedzę na temat filozoficznych (gł. epistemologicznych, metodologicznych i etycznych) aspektów technologii informatycznych
3. Zna i rozumie główne problemy filozofii techniki ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji rozwoju technologii informatycznych

w zakresie umiejętności:

1. Rozpoznaje główne problemy społeczne i moralne związane z rozwojem i powiązaniem społeczeństwa z technologiami Informatycznymi.
2. Potrafi samodzielnie analizować i wykorzystywać (np. w trakcie pisania pracy magisterskiej) wiedzę z zakresu filozofii informatyki
3. Potrafi identyfikować główne problemy filozofii techniki ze szczególnym uwzględnieniem konsekwencji rozwoju technologii informatycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Dostrzega szanse i zagrożenia związane z rozwojem i wzrostem społecznego znaczenia informatyki i dziedzin pokrewnych

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie informatyki - trzy poziomy rozumienia terminu informatyka:

- teoretyczny

- materialny (artefaktualny)

- aplikacyjny

Historia informatyki jako dziedziny wiedzy naukowej (wokół idei i algorytmizacji) i historia technologii komputerowych (wokół idei automatyzacji)

Informatyka jako przedmiot filozofii nauki, epistemologii: nauka komputerowa, komputer jako narzędzie wspomagające badania naukowe,. Główne stanowiska we współczesnej filozofii informatyki

Informatyka jako przedmiot etyki (wybrane zagadnienia):

- fenomen etyki hackerskiej

- podstawowe problemy etyki komputerowej

- wartości moralne w cyberrzeczywistości

- szanse i zagrożenia związane z rozwojem technologii informatycznych

Zagadnienie AI i ontologia świata wirtualnego. Wybrane zagadnienia z zakresu filozofii informacji

Rozwój technologii informatycznych: szanse, zagrożenia perspektywy (na przykładzie technologii AI i technologii autonomicznych)

Nazwa zajęć: Historia filozofii nowożytnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii nowożytnej
2. Posiada wiedzę na temat narodzin nowożytnej koncepcji nauki
3. Dysponuje wiedzą na temat empiryzmu brytyjskiego i jego czołowych przedstawicieli
4. Rozumie cechy charakterystyczne myśli francuskiego i niemieckiego oświecenia
5. Posiada znajomość historycznej specyfiki filozofii krytycznej Kanta
6. Dysponuje wiedzą w zakresie filozofii romantyzmu niemieckiego
7. Zna dzieje klasycznego idealizmu niemieckiego

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi scharakteryzować ogólnie filozofię okresu odrodzenia i reformacji
2. Potrafi rozróżnić i prezentować główne stanowiska w nurcie racjonalizmu nowożytnego

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii nowożytnej
Filozofia okresu odrodzenia i reformacji – charakterystyka ogólna
Narodziny nowożytnej koncepcji nauki
Główne stanowiska w nurcie racjonalizmu nowożytnego
Empiryzm brytyjski i jego czołowi przedstawiciele
Myśl francuskiego i niemieckiego oświecenia
Filozofia krytyczna Kanta
Filozofia romantyzmu niemieckiego
Klasyczny idealizm niemiecki

Nazwa zajęć: Filozofia umysłu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie współczesne filozoficzne koncepcje umysłu
2. Student zna i rozumie relacje współczesnej filozofii umysłu z tradycyjnymi badaniami nad duszą, rozumieniem.
3. Student zna i rozumie wpływ podejścia obliczeniowego, koneksjonistyczne i biologiczne implikacje współczesnej filozofii umysłu.
4. Student zna i rozumie metaforykę umysł /komputer.
5. Zna i rozumie problem umysł a ewolucja.
6. Zna i rozumie: intencjonalność, poznanie innych umysłów, idea umysłu rozszerzonego, wolna wola.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi samodzielnie interpretować relacje współczesnej filozofii umysłu z tradycyjnymi badaniami nad duszą, rozumieniem.
2. Student potrafi twórczo wykorzystywać wiedzę odnoszącą się do intencjonalności, poznanie innych umysłów, idea umysłu rozszerzonego, wolna wola.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do rozpoznawania wyzwań i problemów związanych z metaforyką umysł - komputer.
2. Student jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów odnoszących się do zagadnienia umysł a ewolucja.

Treści programowe dla zajęć:

Współczesna filozofia umysłu a tradycyjne filozoficzne badania nad duszą, rozumem i poznaniem.
Problem psychofizyczny. Zagadnienie autonomii umysłu względem mózgu i ciała.
Obliczeniowe, koneksjonistyczne i biologiczne inspiracje współczesnej filozofii umysłu.
Umysł a komputer. Obliczeniowe koncepcje umysłu.
Emergentystyczne koncepcje umysłu. Umysł a ewolucja.
Zagadki umysłu: Intencjonalność, poznanie innych umysłów, idea umysłu rozszerzonego, wolna wola.

Nazwa zajęć: Filozofia fizyki

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie rolę matematyki w rozwoju fizyki i potrafi referować podstawowe stanowiska filozoficzne w tym zakresie
2. Zna i rozumie podstawowe dyskusje i kontrowersje dotyczące filozoficznych, zwł. ontologicznych, interpretacji głównych teorii fizyki współczesnej
3. Zna i rozumie rolę zasad fizycznych w konstruowaniu teorii i potrafi wskazać, jaki miały wpływ na rozwój fizyki, począwszy na fizyce antycznej
4. Zna i rozumie najnowsze dyskusje i kontrowersje dotyczące rozwoju i przyszłości fizyki

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wskazać zależności między koncepcjami i założeniami filozoficznymi a ewolucją mechaniki i teorii ruchu od starożytności po XX wiek
2. Student potrafi omówić podstawowe dyskusje i kontrowersje dotyczące filozoficznych, zwł. ontologicznych, interpretacji głównych teorii fizyki współczesnej
3. Student potrafi wskazywać i krytycznie dyskutować historyczne i współczesne zależności między filozofią, fizyką i tworzonymi obrazami świata

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do podejmowania interdyscyplinarnych aktywności poznawczych odnoszących się do zasad fizycznych w konstruowaniu teorii i potrafi wskazać, jaki miały wpływ na rozwój fizyki, począwszy na fizyce arystotelesowskiej

Treści programowe dla zajęć:

Rola matematyki w rozwoju fizyki, modelowanie i wyjaśnianie w fizyce współczesnej.
Historia rozwoju kinematyki i mechaniki od starożytności do XX w. a ontologia ruchu i filozofia zasad.
Historyczne związki między filozofią i rozwojem fizyki.
Filozoficzne zagadnienia mechaniki klasycznej: zasady zachowania, prawa dynamiki, symetrie, determinizm, entropia i upływ czasu, chaos deterministyczny.
Filozoficzne zagadnienia teorii relatywistycznej: rozwój pojęcia i ontologia czasoprzestrzeni, geometria ruchu, interpretacja „paradoksów” relatywistycznych.
Filozoficzne zagadnienia mikrofizyki: zagadnienia metodologiczne w mikrofizyce, interpretacje i filozoficzne kontrowersje w teorii kwantowej, ontologia procesów kwantowych, logika kwantowa.
Rola filozofii we współczesnej fizyce teoretycznej i bieżące dyskusje dotyczące rozwoju i przyszłości fizyki.

Nazwa zajęć: **Transformacje intymności w kulturze Zachodu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie problematykę współczesnych przemian intymności
2. Student zna i rozumie filozoficzne konteksty dyskusji nad intymnością
3. Student zna i rozumie kulturowe aspekty przemiany w sferze intymności
4. Student zna i rozumie społeczne determinanty sfery intymności

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi rekonstruować problematykę współczesnych przemian intymności
2. Student potrafi rekonstruować filozoficzne konteksty dyskusji nad intymnością
3. Student potrafi rekonstruować kulturowe aspekty przemiany w sferze intymności
4. Student potrafi rekonstruować społeczne determinanty sfery intymności

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do bycia świadomym, że zagadnienia współczesnej przemiany intymności są ważne dla formowania się więzi społecznych
2. Student jest gotów do bycia świadomym, że zagadnienia związane z filozoficznymi dyskusjami nad intymnością są ważne dla formowania się więzi społecznych
3. Student jest gotów do bycia świadomym, że zagadnienia związane z kulturowymi aspektami przemiany w sferze intymności są ważne dla formowania się więzi społecznych
4. Student jest gotów do bycia świadomym, że zagadnienia związane z społecznymi determinantami sfery intymności są ważne dla formowania się więzi społecznych
5. Student jest gotów do bycia świadomym, że zagadnienia związane z waloryzowaniem problemów podnoszonych w dyskursie nad intymnością są ważne dla formowania się więzi społecznych

Treści programowe dla zajęć:

Intymność jako przedmiot badań
Detradycjonalizacja i demokratyzacja a racjonalizacja i komercjalizacja intymności
Technika a intymność
Metafizyczne i naturalistyczne ujęcia intymności

Nazwa zajęć: Historia filozofii nowożytnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii nowożytnej
2. Posiada wiedzę na temat narodzin nowożytnej koncepcji nauki
3. Dysponuje wiedzą na temat empiryzmu brytyjskiego i jego czołowych przedstawicieli
4. Rozumie cechy charakterystyczne myśli francuskiego i niemieckiego oświecenia
5. Posiada znajomość historycznej specyfiki filozofii krytycznej Kanta
6. Dysponuje wiedzą w zakresie filozofii romantyzmu niemieckiego
7. Zna dzieje klasycznego idealizmu niemieckiego

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi scharakteryzować ogólnie filozofię okresu odrodzenia i reformacji
2. Potrafi rozróżnić i prezentować główne stanowiska w nurcie racjonalizmu nowożytnego

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii nowożytnej
Filozofia okresu odrodzenia i reformacji – charakterystyka ogólna
Narodziny nowożytnej koncepcji nauki
Główne stanowiska w nurcie racjonalizmu nowożytnego
Empiryzm brytyjski i jego czołowi przedstawiciele
Myśl francuskiego i niemieckiego oświecenia
Filozofia krytyczna Kanta
Filozofia romantyzmu niemieckiego
Klasyczny idealizm niemiecki

Nazwa zajęć: Historia filozofii współczesnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii współczesnej
2. Posiada wiedzę na temat nurtu pozytywizmu i filozofii analitycznej
3. Dysponuje wiedzą na temat filozofii egzystencjalnej i personalizmu
4. Rozumie cechy charakterystyczne filozofii życia i psychoanalizy
5. Posiada znajomość historycznej specyfiki fenomenologii i strukturalizmu
6. Zna filozoficzne podstawy postmodernizmu i najnowsze tendencje w rozwoju filozofii współczesnej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi scharakteryzować nurt historyzmu i hermeneutyki filozoficznej
2. Potrafi zaprezentować rolę i znaczenie marksizmu i teorii krytycznej w rozwoju filozofii współczesnej

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii współczesnej
Pozytywizm i filozofia analityczna
Historyzm i hermeneutyka filozoficzna
Marksizm i teoria krytyczna
Filozofia egzystencjalna i personalizm
Filozofia życia i psychoanaliza
Fenomenologia i strukturalizm
Postmodernizm i najnowsze tendencje w rozwoju filozofii współczesnej

Nazwa zajęć: Historia filozofii współczesnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii współczesnej
2. Posiada wiedzę na temat nurtu pozytywizmu i filozofii analitycznej
3. Dysponuje wiedzą na temat filozofii egzystencjalnej i personalizmu
4. Rozumie cechy charakterystyczne filozofii życia i psychoanalizy
5. Posiada znajomość historycznej specyfiki fenomenologii i strukturalizmu
6. Zna filozoficzne podstawy postmodernizmu i najnowsze tendencje w rozwoju filozofii współczesnej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi scharakteryzować nurt historyzmu i hermeneutyki filozoficznej
2. Potrafi zaprezentować rolę i znaczenie marksizmu i teorii krytycznej w rozwoju filozofii współczesnej

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii współczesnej

Pozytywizm i filozofia analityczna
Historyzm i hermeneutyka filozoficzna
Marksizm i teoria krytyczna
Filozofia egzystencjalna i personalizm
Filozofia życia i psychoanaliza
Fenomenologia i strukturalizm
Postmodernizm i najnowsze tendencje w rozwoju filozofii współczesnej

Nazwa zajęć: **Historia filozofii polskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii polskiej
2. Dysponuje wiedzą o początkach myśli filozoficznej na ziemiach polskich
3. Posiada znajomość kierunków rozwoju myśli polskiej epoki odrodzenia i reformacji
4. Zna dzieje filozofii XVII wieku w Polsce
5. Posiada orientację w zakresie specyfiki filozofii polskiej okresu oświecenia
6. Posiada wiedzę na temat filozofii mesjanizmu polskiego
7. Rozumie cechy charakterystyczne dziewiętnastowiecznej myśli polskiej epoki postyczeniowej
8. Dysponuje znajomością filozofii okresu Młodej Polski
9. Posiada wiedzę dotyczącą historycznej specyfiki szkoły lwowsko-warszawskiej, neomesjanizmu oraz katastrofizmu okresu międzywojennego

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi scharakteryzować ogólnie polską myśl filozoficzną epoki międzypowstaniowej XIX wieku
2. Potrafi rozróżnić i scharakteryzować szczegółowo główne nurty filozofii polskiej po 1945 roku
3. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu przedmiotowego zajęć do analizy tekstów filozoficznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do aktywnego wykorzystania polskiej myśli filozoficznej epoki międzypowstaniowej XIX wieku
2. Jest gotów do aktywnego wykorzystania rozróżnień i szczegółowej charakterystyki głównych nurtów filozofii polskiej po 1945 roku

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe zagadnienia, pojęcia i terminy z zakresu historii filozofii polskiej
Początki myśli filozoficznej na ziemiach polskich
Myśl polska epoki odrodzenia i reformacji
Filozofia XVII wieku w Polsce
Specyfika filozofii polskiej okresu oświecenia
Myśl filozoficzna epoki międzypowstaniowej XIX wieku – charakterystyka ogólna
Filozofia mesjanizmu polskiego
Dziewiętnastowieczna myśl polska epoki postyczeniowej
Filozofia okresu Młodej Polski
Szkoła lwowsko-warszawska, neomesjanizm oraz katastrofizm okresu międzywojennego
Główne nurty filozofii polskiej po 1945 roku
Analiza wybranych tekstów z zakresu przedmiotowego zajęć

Nazwa zajęć: **Neuroetyka**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie założenie koncepcji ewolucyjnej genezy moralności.
2. Student zna i rozumie koncepcje Darwina i koncepcje neodarwinowskie.
3. Student zna i rozumie zjawisko empatii.
4. Student zna i rozumie relacje rozum-emocje.
5. Student zna i rozumie zagadnienia sądenia moralnego i dylematu moralnego.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi formułować w mowie i na piśmie założenia koncepcji ewolucyjnej genezy moralności.
2. Potrafi formułować w mowie i na piśmie koncepcje neodarwinowskie.
3. Potrafi formułować w mowie i na piśmie tezy na temat empatii.
4. Potrafi formułować w mowie i na piśmie tezy na temat relacji rozum-emocje.
5. Potrafi formułować w mowie i na piśmie zagadnienie dotyczące sądenia moralnego i dylematu moralnego.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z założeniami koncepcji ewolucyjnej genezy moralności
2. Student jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z koncepcjami neodarwinowskimi.
3. Student jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z rodzajami empatii.
4. Student jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z relacjami rozum - emocje.
5. Student jest gotów do dostrzegania i formułowania problemów etycznych związanych z zagadnieniami zdolności do sądenia moralnego i dylematu moralnego.

Treści programowe dla zajęć:

Ewolucyjna geneza moralności według Darwina. Darwin i jego teza o „ciągłości” między człowiekiem a światem zwierzęcym.

Neodarwinowska koncepcja pochodzenia moralności F. De Waala.

Empatia a moralność. Rodzaje empatii.

Rozum a emocje - ich wpływ na osądy moralne. Czym są emocje moralne? Czy istnieje instynkt moralny?

Podejmowanie decyzji w sytuacjach dylematów moralnych. Neuronalne korelaty poznania moralnego.

Rozwój zdolności do sądenia moralnego i ewolucja wrażliwości moralnej. Rozwój zdolności do czytania innych umysłów według S. Barona-Cohena.

Nazwa zajęć: **Etyczne wyzwania w nauce**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada zaawansowaną wiedzę na temat etycznych aspektów nauki współczesnej w odniesieniu do procedur, wytworów i zastosowań nauki
2. posiada umiejętność wskazywania i oceny wagi moralnych aspektów praktyki naukowej
3. ma świadomość wagi etycznego wymiaru współczesnej nauki oraz wiedzę na temat głównych problemów moralnych związanych z działalnością naukową (także w kontekście relacji nauka a technika)
4. zna wybrane przykłady z historii nauki (przykłady omawiane są szczegółowo w trakcie zajęć oraz we wskazanych źródłach bibliograficznych)
5. zna wybrane koncepcje etyczne (np. etyki religijne, etyka millowska, etyka kantowska, etyka singerowska, elementy współczesnej bioetyki i etyki medycznej)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać i szczegółowo zreferować istotnie w kontekście praktyki naukowej aspekty filozofii i teorii informacji oraz ekologii informacji w ich relacji do zagadnień moralnych
2. potrafi zreferować wybrane przykłady z historii nauki (przykłady omawiane są szczegółowo w trakcie zajęć oraz we wskazanych źródłach bibliograficznych)
3. potrafi zreferować w kontekście praktyki naukowej wybrane elementy określonych koncepcji etycznych (np. etyki religijne, etyka millowska, etyka kantowska, etyka singerowska, elementy współczesnej bioetyki i etyki medycznej)

Treści programowe dla zajęć:

omówienie i przypomnienie wybranych zagadnień z zakresu etyki oraz logiki, epistemologii i ogólnej metodologii nauk

pojęcia dylematu moralnego i poznawczego oraz wskazanie związków łączących sytuacje tej klasy z praktyką naukowo-badawczą

wybrane metody stosowane w nauce, eksperyment naukowy (rodzaje i struktura), obserwacja naukowa

nauka jako rodzaj wiedzy, procedury naukowe, wytwory nauki. Zastosowania wytworów działalności naukowej ze szczególnym uwzględnieniem zastosowań technicznych

głównie dylematy i problemy współczesnej nauki w ujęciu moralnym. Praca metodą case studies z uwzględnieniem znajomości wybranych doktryn etycznych

pojęcia odpowiedzialności i zaufania (w perspektywie socjologicznej, moralnej i prawnej) w relacji do praktyki naukowo-badawczej. Omówienie szczegółowe

Nauka, paranauka, pseudonauka oraz problemy nauki we współczesnym zdigitalizowanym środowisku informacyjnym

Nazwa zajęć: **Bioetyka XXI w.**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Rozumie interdyscyplinarną specyfikę dziedziny wiedzy jaką jest bioetyka oraz usytuowanie w obszarze „Bioetyki XXI wieku” zagadnień z obszaru etyki medycznej, etyki środowiskowej, etyk zawodowych, filozofii kultury, filozofii polityki, antropologii filozoficznej.
2. Zna historyczny przebieg zmiany ustawodawstwa - w co najmniej trzech europejskich krajach oraz w USA - dotyczącego ochrony życia poczętego i prawa do jego przerwania.
3. Zna historyczny przebieg zmiany ustawodawstwa dotyczącego ochrony życia pacjenta i prawa do odstąpienia od leczenia lub przerwania życia pacjenta (USA i co najmniej trzy kraje europejskie).
4. Zna aktualne polskie ustawodawstwo dotyczące transplantologii, aborcji, badań prenatalnych, opieki paliatywnej, ochrony praw pacjenta w stanie wegetatywnym. Zna stanowisko tzw. Wielkich Religii w kwestii medycznej definicji śmierci (śmierć mózgu, stan minimalnej świadomości) oraz transplantologii.
5. Rozumie rozróżnienie pomiędzy Biokonserwatyzmem a Transhumanizmem i potrafi podać zarys historyczny jak i tematyczną definicję obu stanowisk.
6. Zna podstawowe założenia posthumanizmu, alterity studies i krytyki antropocenu.
7. Poznał/a specyfikę badań na gruncie bioniki, potrafi wskazać kilka przykładów innowacji bioinżynierii i z zakresu AI.
8. Zna historię kształtowania się tematyki praw zwierząt i ochrony środowiska naturalnego w obrębie dwudziestowiecznej etyki środowiskowej oraz szczegółowo stanowiska aktualnie wiodące w tej subdyscyplinie filozoficznej.
9. Zna przykłady projektów artystycznych na gruncie bio artu i environment artu oraz aktywizmu ekologicznego w Europie.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi sklasyfikować argumentację bioetyczną na dowolny temat (klauzula sumienia, paternalizm lekarski, eutanazja itp.; transformacja energetyczna, zwierzęta hodowlane, ochrona bioróżnorodności itp.) według stanowisk wiodących w debacie bioetycznej (np. utylitaryzm, etyka chrześcijańska, etyka eudajmonistyczna, perfekcjonizm etyczny, nonkognitywizm, naturalizm itd.)
2. Potrafi analizować i interpretować tekst (artykuł naukowy, artykuł popularnonaukowy). Przedstawiać krytykę oraz argumentację pro i contra wobec zaprezentowanych w pracach naukowych hipotez/przekonań.
3. Potrafi dyskutować z bezpośrednim, rzeczowym odniesieniem się do poznanego ustawodawstwa (Polska, UE, USA) dotyczącego zagadnień wiodących dla sporów na gruncie etyki medycznej.
4. Potrafi w dyskusji swobodnie odnosić się do informacji z podstawowych dokumentów dot. polityki klimatycznej ostatnich lat, jak Stern Report, Agenda 21, Green Deal itp.
5. Potrafi w pracy indywidualnej oraz grupowej przygotować strategię działania innowacyjnego dla wybranego podmiotu (społeczność studencka, gmina, pacjenci danego ZOZ itp.) w obrębie problemu o charakterze bioetycznym.
6. Potrafi wykorzystać zdobyte informacje, wykazując gotowość do podejmowania działań naukowych inspirowanych zdobytą wiedzą.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozumiejąc rolę bioetyki w społecznych debatach dot. życia, zdrowia, badań naukowych, środowiska naturalnego, jest gotowa/gotów zabierać głos w sporach argumentacyjnych.
2. Potrafią pracować zespołowo: prezentując w obrębie grupy odmienne przekonania, wypracowując wspólne stanowisko.
3. Kieruje się wypracowaną i ustawicznie ewaluowaną etyką zawodową.
4. Dostrzega znaczenie informacji filozoficznej i refleksji humanistycznej we własnym życiu indywidualnym i wspólnotowym - kieruje się tą wiedzą i etycznymi standardami kreatywnie przekształcając rzeczywistość.
5. Jest gotowa/gotów angażować się w działania o charakterze transferu wiedzy - w kooperacjach z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi, m.in. działającymi na rzecz zdrowia, praw pacjenta czy ochrony środowiska naturalnego.

Treści programowe dla zajęć:

Status i dylematy bioetyki jako transdyscyplinarnej dziedziny wiedzy - wykład i konwersatorium.

Etyka medyczna: Etyka początku życia - wykład i konwersatorium

Etyka medyczna: Etyka końca życia - wykład i konwersatorium

Etyka nowego humanizmu? Terapia genowa, enhancement, transhumanizm, AI - wykład i konwersatorium

Etyka środowiskowa: Idea zrównoważonego rozwoju. Antropocen - 2 wykłady i 2 konwersatoria

Etyka środowiskowa: Prawa zwierząt - 2 wykłady i 2 konwersatoria

Nazwa zajęć: **Modelowanie kodeksów etycznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie role kodeksów etycznych.
2. Student zna i rozumie rodzaje kodeksów etycznych.
3. Student zna i rozumie etapy tworzenia kodeksów etycznych.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi określić role kodeksów etycznych.
2. Student potrafi określić rodzaje kodeksów etycznych.
3. Student potrafi określić etapy tworzenia kodeksów etycznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do rozpoznawania wyzwań i problemów odnoszących się do ról kodeksów etycznych.
2. Student jest gotów do rozpoznawania wyzwań i problemów odnoszących się do rodzajów kodeksów etycznych.
3. Student jest gotów do rozpoznawania wyzwań i problemów odnoszących się do etapów tworzenia kodeksów etycznych.

Treści programowe dla zajęć:

Tło teoretyczne: założenia dla etycznego modelowania kultury organizacyjnej: Pojęcie wiedzy ukrytej i wiedzy jawnej. Kompetencje etyczne w organizacji. Proces nabywania świadomości etycznej a proces uczenia się organizacji.

Misja i wizja organizacji. Diagnozowanie wartości: Fundamenty organizacji. Planowanie procesu zarządzania strategicznego. Organizacja: jak określić jej wizję, zdefiniować wartości, sformułować misję?

Rola kodeksów etycznych. Oczekiwania społeczne wobec kodeksów etycznych. Funkcje kodeksu etycznego. Rodzaje kodeksów.

Standardy etyczne w organizacjach jako odpowiedź na typowe sytuacje problemowe.

Wdrażanie kodeksów etycznych w organizacji .

Nazwa zajęć: **Język niemiecki 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozmawiać w języku niemieckim na tematy związane z kierunkiem studiów
2. potrafi czytać ze zrozumieniem niemieckojęzyczne artykuły naukowe i popularnonaukowe dotyczące badań socjologicznych oraz analizować ich treść
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub video w języku niemieckim na tematy związane z filozofią, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły
4. potrafi wyszukiwać, przetwarzać i porównywać informacje z różnych źródeł oraz wykorzystywać je we własnych wypowiedziach ustnych i pisemnych w języku niemieckim
5. potrafi opisać zjawiska społeczne w sposób ogólny i szczegółowy oraz opracować prezentację w języku niemieckim

Treści programowe dla zajęć:

Słownictwo w zakresie zgodnym z wymogami określonymi dla poziomu B2+

Fenomeny gramatyczne w języku niemieckim zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 plus

Adekwatne słownictwo i fenomeny gramatyczne objęte treściami kształcenia i niezbędne do produkowania wypowiedzi ustnych z uwzględnieniem języka specjalistycznego

Zasady oraz środki wyrazy właściwe dla produkowania wypowiedzi pisemnych przewidzianych dla poziomu B2 plus, takich jak: korespondencja , teksty naukowe, teksty specjalistyczne

Nazwa zajęć: **Etyki zawodowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie zakres etyki zawodowej.
2. Student zna i rozumie metody kodyfikacji i uzasadniania zawodowych norm etycznych.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi interpretować etyki zawodowej z perspektywy różnych modeli i teorii etycznych.
2. Student potrafi przygotować analizy działań z punktu widzenia etyki usług profesjonalnych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do rozpoznawania wyzwań i problemów etycznych związanych z etyką zawodową.

2. Student jest gotów do rozpoznawania wyzwań i problemów etycznych związanych z etyką zawodową z perspektywy różnych modeli i teorii etycznych.
3. Student jest gotów do interesowania się metodami kodyfikacji i uzasadniania zawodowych norm etycznych.
4. Student jest gotów do inicjowania działań przygotowujących analizy aktywności z punktu widzenia etyki usług profesjonalnych.

Treści programowe dla zajęć:

Praktyka zawodowa jako formuła integracji społecznej.
Normatywny charakter zawodowej roli społecznej. Wiedza i kompetencja zawodowa.
Proces profesjonalizacji. Profesja: moralny wymiar zawodu.
Etyka zawodowa a struktura etyki filozoficznej.
Refleksja nad moralnością a etos zawodowy. Rekonstrukcyjny model etyki.
Modele uzasadniania etyki zawodowej: konsekwencjalizm, kontraktualizm, etyka dyskursu.

Nazwa zajęć: **Etyka współczesna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna linie rozwojowe i "zwroty" w etyce współczesnej
2. Jest zorientowany co do genezy i typologii współczesnych etyk filozoficznych
3. Zna podstawy etyk proceduralnych i konteksty ich stosowania

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi odnosić wiedzę o etyce współczesnej do kontekstów badawczych lub praktycznych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do rozpoznawania wyzwań i problemów etycznych w związku z wiedzą o etyce współczesnej oraz kontekstami badawczymi lub praktycznymi

Treści programowe dla zajęć:

Rozwój etyki współczesnej. Kryzysy, "zwroty", wyzwania.
Etyki powstałe w odpowiedzi wyzwania nowoczesności (w tym na pozytywizm; Zagładę; rozwój naukowo-techniczny; wzrost złożoności relacji międzyludzkich; instytucjonalizację praktyk)
Naturalizm i spektrum problemowe współczesnej metaetyki
Argument i racja vs. intuicja. Zalety "slow" decision making
Etyki praktyczne, stosowane (fokus: badania naukowe) i proceduralne (w tym e. dyskursu, e. ryzyka, decyzyjizm)
Etyka krytyczna

Nazwa zajęć: **Legitymizacja prawa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Student w zakresie podstawowym zna i rozumie różne rodzaje legitymizacji prawa oraz podstawowe pojęcia niezbędne do ich artikulacji.
2. Student w zakresie podstawowym zna i kompetentnie posługuje się argumentacjami przynależącymi do różnych tradycji zewnętrznej legitymizacji prawa.
3. Student rozumie i kompetentnie wskazuje oraz dyskutuje napięcia i problemy pomiędzy wewnętrzną a demokratyczną legitymizacją prawa w XX i XXI wieku
4. Student w zakresie podstawowym kompetentnie identyfikuje dylematy i rozwija strategie argumentacyjne (za / przeciw pewnym rozwiązaniom) odnoszące się do problematyki demokratycznej legitymizacji prawa w obszarze jego aktywności jako człowieka, studenta, obywatela (RP, UE) itd.
5. Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę 1, 2, 3, 4 celem autonomicznego sformułowania ocen rzeczywistości społecznej, instytucjonalnej do wskazywania różnego rodzaju dylematów i samodzielnego uzasadniania stanowiska za/przeciw rozwiązaniom owych dylematów, czyli posiada podstawowe kompetencje do podejmowania działań inspirowanych zdobytą wiedzą

w zakresie umiejętności:

1. Student w zakresie podstawowym potrafi stawiać hipotezy odnoszące się do różnych rodzajów legitymizacji prawa oraz podstawowych pojęć niezbędnych do ich artikulacji.
2. Student w zakresie podstawowym potrafi kompetentnie posługiwać się argumentacjami przynależącymi do różnych tradycji zewnętrznej legitymizacji prawa.
3. Student w zakresie podstawowym potrafi kompetentnie identyfikować dylematy i rozwijać strategie argumentacyjne (za / przeciw pewnym rozwiązaniom) odnoszące się do problematyki demokratycznej legitymizacji prawa w obszarze jego aktywności jako człowieka, studenta, obywatela (RP, UE) itd.

4. Student potrafi wykorzystać zdobytą podczas zajęć wiedzę celem autonomicznego sformułowania ocen rzeczywistości społecznej, instytucjonalnej do wskazywania różnego rodzaju dylematów i samodzielnego uzasadniania stanowiska za/przeciw rozwiązaniom owych dylematów, czyli posiada podstawowe kompetencje do podejmowania działań inspirowanych zdobytą wiedzą.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student potrafi twórczo wykorzystać zdobytą podczas zajęć wiedzę w celu wskazania oraz dyskusji napięć i problemów pomiędzy wewnętrzną a demokratyczną legitymizacją prawa w XX i XXI wieku

2. Student jest gotów do wykorzystania zdobytej podczas zajęć wiedzy celem autonomicznego sformułowania ocen rzeczywistości społecznej, instytucjonalnej oraz do wskazywania różnego rodzaju dylematów i samodzielnego uzasadniania stanowiska za/przeciw rozwiązaniom owych dylematów, czyli posiada podstawowe kompetencje społeczne do podejmowania działań inspirowanych zdobytą wiedzą

Treści programowe dla zajęć:

Rozróżnienie zewnętrznej i wewnętrznej legitymizacji prawa. Wprowadzenie podstawowych pojęć z zakresu filozofii i teorii prawa.

Podstawowa charakterystyka tradycji argumentacyjnych przynależących do zewnętrznej legitymizacji prawa

Napięcie pomiędzy wewnętrzną a demokratyczną legitymizacją prawa w XX i XXI wieku – ugruntowanie dotychczasowych i wprowadzenie nowych podstawowych pojęć, najważniejszych nurtów z zakresu filozofii i teorii prawa oraz filozofii politycznej, a także „punktów dyskusyjnych” pomiędzy nimi.

Znaczenie zagadnienia demokratycznej legitymizacji prawa dla życia codziennego w XXI wieku (wymiar jednostkowy, społeczny, instytucjonalny)

Dyskusje dotyczące zagadnień przedstawionych na wykładzie (1, 2, 3, 4) w oparciu o zalecaną literaturę oraz samodzielne i zespołowe opracowania/referaty na podstawie zalecanej literatury przedmiotu

Nazwa zajęć: **Inkluzja społeczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie podstawowe pojęcia związane z inkluzją społeczną

2. Student zna i rozumie problematykę związaną z pojęciem sprawiedliwości

3. Student zna i rozumie teoretyczną problematykę polityk społecznych

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi łączyć praktyczne problemy polityk publicznych z ramami teoretycznymi i filozoficznymi

2. Student potrafi analizować dane z badań empirycznych w świetle filozofii politycznej i etycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do łączenia praktycznych problemów polityk publicznych z ramami teoretycznymi i filozoficznymi

2. Student jest gotów do analiz danych badań empirycznych w świetle filozofii politycznej i etycznej

Treści programowe dla zajęć:

Inkluzja i ekskluzja społeczna: podstawowe pojęcia

Podstawowe polityki publiczne

Sprawiedliwość jako wartość realizowana przez polityki publiczne

Źródła wykluczenia: analiza przypadków

Nazwa zajęć: **Filozofie feministyczne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie Teorie feministyczne XX oraz XXI wieku

2. zna i rozumie feminizm drugiej (Luce Irigaray), trzeciej fali (Judith Butler) i pytania o feministyczny porządek symboliczny oraz płęć kulturową

3. zna i rozumie feministyczne nowe materializmy (Jane Bennett, Donna Haraway, Anna Tsing, Karen Barad)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określać stopień relewancji teorii feministycznych XX oraz XXI wieku

2. potrafi określać stopień relewancji feminizmu drugiej fali (Luce Irigaray), trzeciej fali (Judith Butler) i pytania o feministyczny porządek symboliczny oraz płęć kulturową

3. potrafi określać stopień relewancji feministycznych nowych materializmów (Jane Bennett, Donna Haraway, Anna Tsing, Karen Barad)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do inicjowania działań badawczych odnoszących się do teorii feministycznych XX oraz XXI wiek
2. jest gotów/gotowa do inicjowania działań badawczych odnoszących się do feminizmu drugiej fali (Luce Irigaray), trzeciej fali (Judith Butler) i pytania o feministyczny porządek symboliczny oraz płęć kulturową
3. jest gotów/gotowa do inicjowania działań badawczych odnoszących się do feministycznych nowych materializmów (Jane Bennett, Donna Haraway, Anna Tsing, Karen Barad)

Treści programowe dla zajęć:

Feminizm drugiej fali i pytanie o porządek symboliczny
Luce Irigaray - mimetyczne strategie i społeczeństwo hom(m)oseksualne
Eve Kosofsky Sedgwick - kontinuum homospołeczne
Pierre Bourdieu - męska dominacja
Judith Butler - uwikłani w płęć
Feministyczny nowy materializm:
- Anna Tsing (grzyby jako gatunki stowarzyszone)
- Elizabeth Grosz (ucieleśnienie)
- Donna Haraway
- Rosi Braidotti
- Vicky Kirby
- Jane Bennet - materializm witalistyczn
OOF (object oriented feminism) - Katherine Behar
Xenofeminism (Helen Hester)
Feminizm antropocenu

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do filozofii praktycznej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Dogłębnie zna i rozumie kluczową terminologię filozofii praktycznej (w tym: sprawca/agent, agencjalność, agens vs. patiens, podmiot i podmiotowość, praxis/praktyka, działanie, thesis/ustanawianie vs. physis (to co zastane), pragmatyzm, performatyzm, wytwarzanie a przetwarzanie i odtwarzanie, praca, samo-dzielność, międzypodmiotowość (intersubiektywność; wzajemność; zwrotność), działanie komunikacyjne aktu mowy, kooperacja, telos, synergia, przyczynowość, efektywność, użyteczność, autoteliczność, instrumentalność, emancypacja, panowanie, itd.)
2. Gruntownie zna i rozumie założenia filozofii praktycznych od antyku po czasy najnowsze (w tym: rozumność praktyczna Arystotelesa vs. kontemplacyjna Platona; syntetyczna jedność apercpcji i 3 podstawowe typy 'rozumu praktycznego'; a także praktyczność wg Marksa; Arendt, Kotarbiński, Singer, Habermas, Tomasello, Siemek)
3. Dogłębnie zna i rozumie założenia dyskursu praktycznego, deliberacji i dialogu jako form aktywizmu, partycypacji, udziału społecznego, współ-wytwarzania, uzgadniania i legitymizowania normatywnych regulacji i instytucji społecznych

w zakresie umiejętności:

1. Kompetentnie analizuje typy i formy praktyk ludzko-społecznych.
2. Student/ka prowadzi samodzielne badania nad kryzysem, ograniczeniami, wyzwaniem stojącymi na drodze wybranej praktyki społecznej oraz remediami i taktykami radzenia sobie z nimi

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Rozwinął i nauczył się stosować szereg kompetencji praktycznych (od kompetencji analitycznej i badawczej przez kompetencję sądenia po kompetencje dyskursywne i deliberatywne)

Treści programowe dla zajęć:

Kluczowa terminologia filozofii praktycznej (w tym: sprawca/agent, agencjalność, agens vs. patiens, podmiot i podmiotowość, praxis/praktyka, działanie, aktywność i akt umysłu (rozumienie, pojmowanie, wytwarzanie wiedzy), thesis/ustanawianie vs. physis (to co zastane), pragmatyzm, performatyzm, wytwarzanie a przetwarzanie i odtwarzanie, praca, samo-dzielność, międzypodmiotowość (intersubiektywność; interaktywność; wzajemność; zwrotność), działanie komunikacyjne aktu mowy, kooperacja, telos, synergia, przyczynowość, efektywność, użyteczność, autoteliczność, instrumentalność, itd.); interaktywność; homo faber a fabryka; odpoczynek i prawo do niego (Arystoteles i Arendt).

Założenia filozofii praktycznych od antyku po czasy najnowsze (w tym: rozumność praktyczna Arystotelesa vs. kontemplacyjna Platona; syntetyczna jedność apercpcji u Kanta; władze rozumu i władze umysłu/kognicja; Fichte i Hegel; 3 podstawowe definicje „rozumu praktycznego” praktyczność

wg Marksa; Arendt, Kotarbiński, Singer, Habermas, Tomasello, Siemek). Myślę, więc nie tylko 'jestem'; sprawczość filozofii (na podst. Differenzschrift Hegla).

Trzy podstawowe typy rozumu praktycznego wg J. Habermasa:

"Najogólniej rzecz biorąc, w zależności od tego, w jakim aspekcie jest używany: celowo-racjonalnym (des Zweckmäßigen), tego co dobre (des Guten) bądź sprawiedliwe (des Gerechten), rozum praktyczny nastawiony jest na wybory (Willkür) podmiotu działającego celowo-racjonalnie, na rozstrzygnięcia podmiotu zainteresowanego autentyczną samorealizacją, albo też na wolną wolę podmiotu zdolnego wydawać sądy moralne (nm. An den freien Willen des moralisch urteilsfähigen Subjekts; ang. capable of moral judgments). W ten sposób każdorazowo odmienna jest konstelacja rozumu i woli (nm. Vernunft und Wille; ang. reason and volition) oraz samo pojęcie rozumu praktycznego (nm. praktische Vernunft; ang. the concept of practical reason). W związku z tym pytanie 'co powinienem czynić' zmienia status zarówno adresata – tj. woli podmiotu szukającego odpowiedzi – jak i status nadawcy: nadawcą jest udzielająca odpowiedzi lub instrukcji zdolność praktycznej rozwagi (nm. das Vermögen praktischer Überlegung; ang. practical deliberation itself). Zależnie od wybranego aspektu, uzyskujemy trzy komplementarne wykładnie rozumu praktycznego. Każda z trzech wielkich tradycji filozoficznych tematyzuje jedną z nich. Dla Kanta rozum praktyczny idzie w parze z moralnością i osiąga jedność tylko w autonomii rozumu i woli. Empiryzm wiąże rozum praktyczny z zastosowaniem pragmatycznym (nm. pragmatischem Gebrauch; ang. pragmatic use). Mówiąc językiem Kanta, rozum sprowadza się tu do celowo-racjonalnego zastosowania intelektu (Verstand). Z kolei w tradycji arystotelesowskiej rozum praktyczny przejmuje rolę władzy sądenia (Urteilkraft), która rozjaśnia horyzont ludzkiego życia etosem wyznaczanym utartymi zwyczajami. Rezultat działalności rozumu praktycznego jest więc w każdym z trzech przypadków odmienny" (J. Habermas, „Vom Gebrauch...”, s. 110; „On the pragmatic, the ethical, and the moral employments of practical reason”, s. 10).

Typy praktyk ludzko-społecznych

Założenia dyskursu praktycznego, deliberacji i dialogu jako form współ-wytwarzania, uzgadniania i legitymizowania normatywnych regulacji i instytucji społecznych; aktywizm, partycypacja i udział społeczny; etyka jako praktyka; prawo jako praktyka.

Rozwój i zastosowanie kompetencji praktycznych w analizie, badaniach, sądeniu, dyskursie, deliberacji i autoregulacji

Kryzysy, ograniczenia i wyzwania stojące na drodze dzisiejszych praktyk społecznych oraz remedia i taktyki radzenia sobie z nimi (tematyka badana przez Studentki i Studentów w ramach zaliczenia przedmiotu)

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do logiki, filozofii nauki i metodologii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie podstawy klasycznego rachunku zdań
2. Zna i rozumie podstawy klasycznego rachunku predykatów
3. Zna i rozumie rozwój nauki według głównych koncepcji filozofii nauki
4. Zna i rozumie główne ustalenia teoretycyzmu, eksperymentalizmu i nowego eksperymentalizmu
5. Zna i rozumie metody badawcze nauki, m.in. indukcjonizm i falsyfikacjonizm
6. Zna i rozumie pojęcie teorii, prawa nauki oraz modelu w nauce.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykorzystać podstawy klasycznego rachunku zdań w celu formułowania hipotez i konstruowania krytycznych argumentacji
2. Potrafi wykorzystać podstawy klasycznego rachunku predykatów w celu formułowania hipotez i konstruowania krytycznych argumentacji
3. Potrafi wykorzystać rozwój nauki według głównych koncepcji filozofii nauki w celu formułowania hipotez i konstruowania krytycznych argumentacji
4. Potrafi wykorzystać główne ustalenia teoretycyzmu, eksperymentalizmu i nowego eksperymentalizmu w celu formułowania hipotez i konstruowania krytycznych argumentacji
5. Potrafi wykorzystać metody badawcze nauki, m.in. indukcjonizm i falsyfikacjonizm w celu formułowania hipotez i konstruowania krytycznych argumentacji
6. Potrafi wykorzystać pojęcie teorii, prawa nauki oraz modelu w nauce w celu formułowania hipotez i konstruowania krytycznych argumentacji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do prowadzenia prostych działań badawczych w oparciu o wiedzę dotyczącą podstaw klasycznego rachunku zdań
2. Jest gotów do prowadzenia prostych działań badawczych w oparciu o wiedzę dotyczącą podstaw klasycznego rachunku predykatów

3. Jest gotów do prowadzenia prostych działań badawczych w oparciu o wiedzę dotyczącą rozwoju nauki według głównych koncepcji filozofii nauki
4. Jest gotów do prowadzenia prostych działań badawczych w oparciu o wiedzę dotyczącą głównych ustaleń teoretycyzmu, eksperymentalizmu i nowego eksperymentalizmu
5. Jest gotów do prowadzenia prostych działań badawczych w oparciu o wiedzę dotyczącą metod badawczych nauki, m.in. indukcjonizmu i falsyfikacjonizmu
6. Jest gotów do prowadzenia prostych działań badawczych w oparciu o wiedzę dotyczącą pojęcia teorii, prawa nauki oraz modelu w nauce.

Treści programowe dla zajęć:

Klasyczny rachunek zdań (słownik, reguły inferencji, wnioskowania)
Klasyczny rachunek predykatów (słownik, reguły inferencji, wnioskowania)
Rozwój nauki według głównych koncepcji filozofii nauki
Teoretycyzm, eksperymentalizm i nowy eksperymentalizm
Główne metody badawcze nauki
Pojęcie teorii, prawa nauki oraz modelu

Nazwa zajęć: **Podstawy informatyki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie czym zajmuje się informatyka
2. Student zna i rozumie związki informatyki z filozofią
3. Student zna i rozumie rozwój informatyki na przestrzeni dziejów
4. Student zna i rozumie podstawy architektury komputerów
5. Student zna i rozumie podstawy komputerowej teorii obliczeń

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę na temat oprogramowania

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do podejmowania działań inspirowanych zdobytą podczas zajęć wiedzą do odpowiedzialnego używania oprogramowania komputerowego

Treści programowe dla zajęć:

Czym zajmuje się informatyka?
Związki informatyki z filozofią
Historia informatyki
Architektura komputerów
Oprogramowanie
Teoria obliczeń (czego komputery nie umieją robić?)

Nazwa zajęć: **Udział obywateli w sprawowaniu władzy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie wzajemne zależności pomiędzy współczesnymi teoriami demokracji zarysowując mapę współczesnych teorii demokracji i zna podstawowe pojęcia dotyczące partycypacji obywatelskiej.
2. Zna podstawowe instytucje partycypacji obywatelskiej we władzy ustawodawczej. Zna i umie czynnie skorzystać z instytucji wysłuchania publicznego.
3. Zna przykłady nowych metod zaangażowania publicznego obywateli i potrafi wskazać najkorzystniejsze warunki ich zastosowania.
4. Zna instytucje udziału obywateli we władzy sądowniczej. Potrafi określić zasady wyboru i udziału w sprawowaniu władzy sądowniczej przez ławników w sądach.
5. Zna koncepcje trójpodziału władz, relacji pomiędzy władzami i współczesne dyskusje na ten temat.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi zaprezentować wzajemne zależności pomiędzy współczesnymi teoriami demokracji zarysowując mapę współczesnych teorii demokracji i zna podstawowe pojęcia dotyczące partycypacji obywatelskiej.
2. Potrafi zaprezentować podstawowe instytucje partycypacji obywatelskiej we władzy ustawodawczej. Zna i umie czynnie skorzystać z instytucji wysłuchania publicznego.
3. Potrafi zaprezentować przykłady nowych metod zaangażowania publicznego obywateli i potrafi wskazać najkorzystniejsze warunki ich zastosowania.
4. Potrafi zaprezentować instytucje udziału obywateli we władzy sądowniczej. Potrafi określić zasady wyboru i udziału w sprawowaniu władzy sądowniczej przez ławników w sądach.

5. Potrafi zaprezentować koncepcje trójpodziału władz, relacji pomiędzy władzami i współczesne dyskusje na ten temat.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Jest gotów do wykorzystania wiedzy odnoszącej się do wzajemnych zależności pomiędzy współczesnymi teoriami demokracji zarysowując mapę współczesnych teorii demokracji i zna podstawowe pojęcia dotyczące partycypacji obywatelskiej.
2. Jest gotów do wykorzystania wiedzy odnoszącej się do podstawowych instytucji partycypacji obywatelskiej we władzy ustawodawczej. Zna i umie czynnie skorzystać z instytucji wysłuchania publicznego.
3. Jest gotów do wykorzystania wiedzy odnoszącej się do nowych metod zaangażowania publicznego obywateli i potrafi wskazać najkorzystniejsze warunki ich zastosowania.
4. Jest gotów do wykorzystania wiedzy odnoszącej się do instytucji udziału obywateli we władzy sądowniczej. Potrafi określić zasady wyboru i udziału w sprawowaniu władzy sądowniczej przez ławników w sądach.
5. Jest gotów do wykorzystania wiedzy odnoszącej się do koncepcji trójpodziału władz, relacji pomiędzy władzami i współczesne dyskusje na ten temat.

Treści programowe dla zajęć:

Teorie demokracji i związane z nimi koncepcje udziału obywateli w sprawowaniu władzy – podstawowe pojęcia, zagadnienia i problemy.

Udział obywateli we władzy ustawodawczej - Case study: wysłuchanie publiczne.

Udział obywateli we władzy wykonawczej: nowe metody angażowania publicznego obywateli (sondaże deliberatywne, citizens juries itp.)

Udział obywateli we władzy sądowniczej – Case study: ławnicy

Udział obywateli w sprawowaniu władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej – wzajemna relacja władz a rola obywateli

Nazwa zajęć: **Filozoficzne implikacje współczesnej nauki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie problemy związane z filozofią czasu i przestrzeni
2. Student zna i rozumie problemy związane z ontologią świata na przykładzie struktury materii opisywanej przez mechanikę kwantową i fizykę cząstek elementarnych
3. Student zna i rozumie problemy związane z filozofią kosmologii
4. Student zna i rozumie problemy związane z filozofią życia i ewolucjonizmem
5. Student zna i rozumie problemy związane z filozoficznymi problemami obecnymi w naukach teoretycznych wspomaganych cyfrowo
6. Student zna i rozumie problemy związane z filozoficznymi problemami obecnymi w naukach eksperymentalnych wspomaganych cyfrowo

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi twórczo wykorzystać wiedzę odnoszącą się do problemów związanych z filozofią czasu i przestrzeni
2. Student potrafi twórczo wykorzystać wiedzę odnoszącą się do problemów związanych z ontologią świata na przykładzie struktury materii opisywanej przez mechanikę kwantową i fizykę cząstek elementarnych
3. Student potrafi twórczo wykorzystać wiedzę odnoszącą się do problemów związanych z filozofią kosmologii
4. Student potrafi twórczo wykorzystać wiedzę odnoszącą się do problemów związane z filozofią życia i ewolucjonizmem
5. Student potrafi twórczo wykorzystać wiedzę odnoszącą się do problemów związanych z filozoficznymi zagadnieniami obecnymi w naukach teoretycznych wspomaganych cyfrowo
6. Student potrafi twórczo wykorzystać wiedzę odnoszącą się do problemów związanych z filozoficznymi zagadnieniami obecnymi w naukach eksperymentalnych wspomaganych cyfrowo

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do wykorzystania wiedzy związanej z problemami odnoszącymi się do filozofii czasu i przestrzeni
2. Student jest gotów do wykorzystania wiedzy związanej z ontologią świata na przykładzie struktury materii opisywanej przez mechanikę kwantową i fizykę cząstek elementarnych
3. Student jest gotów do wykorzystania wiedzy związanej z filozofią kosmologii
4. Student jest gotów do wykorzystania wiedzy związanej z filozofią życia i ewolucjonizmem

5. Student jest gotów do wykorzystania wiedzy związanej z filozoficznymi problemami obecnymi w naukach teoretycznych wspomaganych cyfrowo
6. Student jest gotów do wykorzystania wiedzy związanej z filozoficznymi problemami obecnymi w naukach eksperymentalnych wspomaganych cyfrowo

Treści programowe dla zajęć:

Filozofia czasu i przestrzeni
Ontologia świata (struktura materii)
Filozofia kosmologii
Filozofia życia i jego ewolucji
Filozofia w naukach teoretycznych wspomaganych komputerowo
Filozofia w naukach eksperymentalnych wspomaganych komputerowo

Nazwa zajęć: **Współczesne dylematy etyczne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie najczęściej omawiane we współczesnej literaturze filozoficznej dylematy moralne
2. Zna historię kształtowania się zagadnienia DM na gruncie filozofii praktycznej, aksjologii i metaetyki
3. Zna znaczenie refleksji etycznej w sporach i problemach natury prawnej, obyczajowej oraz moralnej, pojawiających się w obrębie nauk ścisłych, w medycynie i sądownictwie
4. Zna modelowe sytuacje dylematyczne na gruncie bioetyki medycznej. Zna podstawy aktualnego polskiego ustawodawstwa dotyczącego: prawa do ochrony życia (aborcja, terapia uporczywa, eutanazja), polityki migracyjnej (azyl), równouprawnienia (pary jedнопłciowe)
5. Rozumie rolę etyka/filozofa moralności w debacie publicznej

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi nazwać najczęściej omawiane we współczesnej literaturze filozoficznej dylematy moralne oraz przedstawić klarownie argumentację pro i contra
2. Wskazuje na znaczenie refleksji etycznej w sporach i problemach natury prawnej, obyczajowej oraz moralnej, pojawiających się w obrębie nauk ścisłych, w medycynie i sądownictwie
3. Przyjmuje wobec omawianego DM własne stanowisko badawcze oraz formułuje własne stanowisko etyczne – odróżnia i rozdziela stanowisko światopoglądowe od właściwej argumentacji etycznej i filozoficznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi wykorzystać zdobyte informacje: wykazuje gotowość do podejmowania działań inspirowanych zdobytą wiedzą
2. Jest przygotowana/y do inicjowania indywidualnych i grupowych projektów badawczych o tematyce DM
3. Jest gotów/gotowa do podejmowania się roli etyka/filozofa moralności w debacie publicznej

Treści programowe dla zajęć:

Od Ethos do Nomos: Współczesne dylematy moralne. Wykłady wprowadzające

Słowa kluczowe: dylemat moralny, eksperyment myślowy, imperatyw katogoryczny, sprawiedliwość, prawo, nieposłuszeństwo obywatelskie, indywidualizm, fairness, veil of ignorance, kognitywizm/nonkognitywizm, naturalistic fallacy, etyka, aksjologia, metaetyka

Nieposłuszeństwo obywatelskie

Wojny permanentne i klimatyczne. Koncepcja sprawiedliwej wojny

Etyka środowiskowa i prawa zwierząt

Etyka końca życia

Etyka początku życia

Transhumanizm i posthumanizm jako nowe wyzwania humanizmu

Nazwa zajęć: **Translatorium**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna i rozumie typowe problemy związane z przekładem tekstu
2. Zna i rozumie konieczność odpowiedniego przygotowania do translacji tekstu filozoficznego
3. Zna i rozumie konieczność wyrobienia nawyku wnikliwej oceny tłumaczenia oraz kompetencji tłumacza
4. Zna i rozumie właściwe sposoby konstrukcji oraz edycji tekstu tłumaczonego w programach typu Microsoft Word, jego poprawne i efektywne formatowanie oraz przystosowywanie do wymogów edycyjnych w polskich i zagranicznych wydawnictwach
5. Zna i rozumie rolę znajomości tekstów anglojęzycznych w badaniach własnych

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wykorzystać zdobytą podczas zajęć wiedzę do samodzielnego tłumaczenia tekstu naukowego z języka angielskiego na język polski (i/lub odwrotnie)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do podejmowania działań inspirowanych zdobytą podczas zajęć wiedzą i umiejętnościami

Treści programowe dla zajęć:

Przedstawienie typowych problemów związanych z przekładem tekstu (zachowanie stylu wypowiedzi, oddanie w języku polskim wyrażen idiomatycznych, problem interpretacji w pracy tłumacza, problem przekładu jako zagadnienie ściśle filozoficzne)

Zrozumienie konieczności odpowiedniego przygotowania do translacji tekstu filozoficznego (badanie źródeł poprzez zdobytą w czasie zajęć umiejętność wyszukiwania źródeł za pośrednictwem Internetu przy wykorzystaniu współczesnych narzędzi technologicznych; umiejętność korzystania z dostępnych w Internecie translatorów wraz z rozpoznaniem jakości tłumaczonych słów/fraz/zdań/idiomów; rozpoznawanie wiarygodnych i naukowo wartościowych wirtualnych baz artykułów/ksiązek/innych prac naukowych z zakresu badanej dziedziny; znajomość kontekstu filozoficznego tłumaczonego tekstu; zapoznanie z konieczną do przygotowania rzetelnego tłumaczenia literaturą pokrewną; zapoznanie z dotychczasową tradycją terminologiczną tłumaczonego tekstu w ramach konkretnego obszaru filozofii lub danego autora)

Wyrobienie nawyku wnikliwej oceny tłumaczenia oraz kompetencji tłumacza; poszukiwania w bibliotekach oraz źródłach internetowych informacji o języku oryginału oraz sięganie do tekstu oryginalnego w celu weryfikacji terminologii

Przedstawienie właściwych sposobów konstrukcji oraz edycji tekstu tłumaczonego w programach typu Microsoft Word, jego poprawne i efektywne formatowanie oraz przystosowywanie do wymogów edycyjnych w polskich i zagranicznych wydawnictwach (praca na przykładach dostępnych w ramach wolnego dostępu oraz udostępnianych przez UAM baz, jak PRESSto). Studenci na bieżąco w czasie zajęć wyszukiują odpowiednie artykuły i wspólnie je analizują za pomocą udostępniania poprzez rzutnik ekranu komputerowego pod kątem konstrukcji czy edycji.

Wytłumaczenie roli znajomości tekstów anglojęzycznych w badaniach własnych, w tym zwrócenie szczególnej uwagi na wyzwania nauki związane z kompetencjami językowymi oraz zrozumienie przydatności samodzielnego tłumaczenia i przygotowywania opracowań tekstu oryginalnego przy wykorzystaniu współczesnych narzędzi technologicznych w pracy filozofa

Dyskusje dotyczące zagadnień przedstawionych na zajęciach oraz praca translatorska wykonywana w oparciu o zalecaną literaturę przedmiotu

Nazwa zajęć: Historia filozofii antycznej i średniowiecznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Student zna i rozumie rozwój i znaczenie zasadniczych idei występujących w filozofii antycznej i średniowiecznej.

2. Student zna i rozumie historyczne ujęcie paradygmatu obiektocentrycznego i paradygmatu teocentrycznego.

3. Student zna i rozumie omówienie filozoficznych koncepcji i ich znaczenia wiodących myślicieli antycznych i średniowiecznych.

4. Student zna i rozumie relacje między filozofią antyczną, średniowieczną i nowożytną.

5. Student zna i rozumie umiejętność odróżniania płaszczyzn koncepcji filozoficznych (metafilozoficznej, metodologicznej i przedmiotowej) w kontekście podstawowych dziedzin filozofii (metafizyka, epistemologia, etyka, estetyka) i relacji: filozofia-teologia i filozofia-wiara.

w zakresie umiejętności:

1. Student potrafi wykorzystać zdobytą na wykładzie wiedzę, określać stopień jej relewancji oraz konstruować argumentację na podstawie uzyskanej wiedzy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Student jest gotów do podejmowania działań inspirowanych zdobytą podczas zajęć wiedzą z zakresu historii filozofii

Treści programowe dla zajęć:

Rozwój i znaczenie zasadniczych idei występujących w filozofii antycznej i średniowiecznej.

Historyczne ujęcie paradygmatu obiektocentrycznego i paradygmatu teocentrycznego.

Omówienie filozoficznych koncepcji i ich znaczenia wiodących myślicieli antycznych i średniowiecznych.

Relacje między filozofią antyczną, średniowieczną i nowożytną.

Umiejętność odróżniania płaszczyzn koncepcji filozoficznych (metafilozoficznej, metodologicznej i przedmiotowej) w kontekście podstawowych dziedzin filozofii (metafizyka, epistemologia, etyka, estetyka) i relacji: filozofia-teologia i filozofia-wiara.
Uzupełnienie zagadnień przedstawionych na wykładzie w oparciu o zalecaną literaturę przedmiotu.